

Висновки:

1. У добовому ритмі реакцій поведінки молодняка нутрій витрати часу на активні рухи (переміщення, ігри, бійки, пошук та приймання корму, чищення волосяного покриву та ін.) при утриманні поголів'я без басейну складають 44,2%, з басейном – 62,5%, з душем – 54%.

2. Показники обміну речовин та загальної резистентності організму найбільші в групах молодняка, який вирощували в загонах, обладнаних душовими установками. У цих тварин найвищі показники росту, розвитку та збереженості.

В статье представлены результаты зоотехнических, этологических и физиологических исследований при сравнительной оценке различных режимов молодняка нутрий: в загонах без доступа к бассейну для купания, с бассейнами для купания, с использованием душевых установок.

Results of zootechnical, etological and physiological researches by comparative evaluation for different regimes of young coypu in enclosures out of pond, with ponds and with shower facility are represented in the article.

УДК 636.32/.38.082

ПІДБІР ЗА ВІДТІНКОМ СМУШКУ У СОКІЛЬСЬКОМУ ВІВЧАРСТВІ

С.А. Махньова *

Інститут тваринництва УААН

Стаття присвячена підвищенню якості смушку методом підбору баранів-плідників з різноманітними відтінками смушку. Подано результати вивчення продуктивних якостей нащадків при різних варіантах підбору та визначено оптимальний варіант підбору для розведення овець.

вівці, сокільська порода, смушок, відтінок

У комплексі заходів по племінній роботі з сокільськими вівцями особливе місце займає підбір, основною метою якого є отримання найбільшої кількості висококласного приплоду.

У нашій країні та за кордоном питанням підбору у каракулівництві займалися численні дослідники. Встановлено, що найбільший вихід висококласних ягнят простежується при гомогенному підборі [1-3]. Але у сокільському вівчарстві підбір за забарвленням смушку є недостатнім для отримання цінних тварин, тому що одним з головних критеріїв бажаного типу смушку є його відтінок.

У зв'язку із цим перед нами було поставлено завдання – вивчити спадковість відтінків смушку при різних варіантах підбору. Дослід проводився у дослідному господарстві “Чувиріне” Вовчанського району Харківської

* Науковий керівник - кандидат с.-г. наук Помітун І.А.

області. До баранів середньосірого та темно-сірого відтінків підбирали маток світлого, середнього та темного відтінків.

За результатами дослідів встановлено, що кількісне співвідношення чорних та сірих ягнят при використанні сірих баранів середнього та темного відтінків на матках різних відтінків неоднакове.

1. Вихід ягнят різних відтінків смушку при різних варіантах підбору

Варіанти підбору маток та баранів за відтінком смушку	Кількість ягнят	Отримано приплоду				
		у т.ч., %		сірі за відтінком, %		
		чорні	сірі	світлі	середні	темні
Світло-сірі х середньосірі	21	19,0	81,0	52,9	41,2	5,9
Середньосірі х середньосірі	49	24,5	75,5	8,1	81,1	10,8
Темно-сірі х середньосірі	24	25,0	75,0	5,56	38,9	55,5
Світло-сірі х темно-сірі	13	23,08	76,92	50,0	40,0	10,0
Середньосірі х темно-сірі	15	26,7	73,3	9,1	72,7	18,2
Темно-сірі х темно-сірі	12	33,3	66,7	-	37,5	62,5

Як свідчать дані таблиці 1, при використанні середньосірих баранів, найбільш високий відсоток чорних ягнят спостерігається при підборі до маток темно-сірого відтінку. Найменша кількість чорних ягнят отримана при підборі світло-сірих маток до середньосірих та темно-сірих баранів. Така ж тенденція спостерігається й при використанні темно-сірого барана на матках з різноманітними відтінками. Тобто, в залежності від відтінку маток, використаних у підборі, змінюється кількість чорних ягнят, що може свідчити про безпосередній вплив відтінку маток на відтінок нащадків.

Наявність плавного переходу у відсотковому співвідношенні ягнят за відтінками при різноманітному підборі дає можливість зазначити, що відтінок спадково зумовлений. Так, можна бачити, що при однорідному підборі за середньосірим відтінком переважали ягнята аналогічного типу забарвлення (81,1%). У поєднанні світло-сірі х середньосірі були отримані переважно світло-сірі ягнята (52,9%), при підборі темно-сірих маток до середньосірих баранів частка темно-сірих ягнят становила 55,5%.

Розглядаючи варіант підбору темно-сірого барана до світло-сірих маток відмічено зменшення сірих ягнят; вихід же ягнят світло-сірого відтінку залишається високим, він перевищує середньосірих ягнят на 10%, та темно-сірих на 40%. Сполучення середньосірих маток з темно-сірими баранами дає ягнят бажаного типу на 8,4% менше, ніж при однорідному за середнім відтінком підборі, у чому простежується вплив відтінку барана на нащадків, хоч і не такий значний, як маток. Підбір темно-сірих маток до темно-сірого барана дав серед нащадків переважну більшість тварин темно-сірого відтінку, що дає змогу припустити, що забарвлення успадковується за домінантним типом.

Ступінь вираженості комплексу найбільш цінних якостей смушку визначає клас ягняти. Ми проаналізували класність ягнят при різноманітних варіантах підбору (табл.2).

2. Клас ягнят при різних варіантах підбору

Варіанти підбору	Кількість ягнят	Клас ягнят, %	
		Еліта + I клас	II клас + брак
Світло-сірі х середньосірі	21	66,7	33,3
Середньосірі х середньосірі	49	77,6	22,4
Темно-сірі х середньосірі	24	70,8	29,2
Світло-сірі х темно-сірі	13	53,8	46,2
Середньосірі х темно-сірі	15	60,0	40,0
Темно-сірі х темно-сірі	12	58,3	41,7

Одержані результати досліджень свідчать про те, що при використанні середньосірого барана на середньосірих матках елітних та першокласних ягнят було отримано на 10,9% більше, ніж на світло-сірих і на 6,8% ніж на темних. В цілому значну кількість цінних тварин було отримано при однорідному за середньосірим відтінком підборі, менше всього – при різнорідному підборі світло-сірих маток та темно-сірих баранів.

Висновки:

1. Забарвлення у сокільських овець успадковується за домінантним типом, а відтінки – за типом кількісних ознак, тому що відтінок зумовлений комплексом ознак, кожна з яких успадковується за складним механізмом. При однорідному за середньосірим відтінком підборі отримано максимальний вихід ягнят з аналогічним бажаним відтінком.

2. Однорідний підбір особин середньосірого забарвлення поряд із збільшенням виходу приплоду сірого забарвлення та бажаного середньосірого відтінку, забезпечує кращі смушкові якості, тобто підвищує класність ягнят. Тому при роботі з сокільськими вівцями необхідно більш широко застосовувати саме такий варіант підбору батьків.

Бібліографічний список

1. А. Бердиев, М. Реджепов, К. Аннаев. К методике отбора и подбора каракульских овец серой окраски // Наука – животноводству. – Ашхабад, 1974. – С. 50-71.

2. Бойко Д.Ф. Из опыта разведения серых каракульских овец // Каракулеводство и звероводство. – 1947.- № 6. – С. 37-39.

3. Сухарьков С.И. Сокольская порода овец, методы её сохранения и улучшения : Збірник наукових праць / Інститут тваринництва УААН. – Харків, 1996. – Вип. 39. – С.83-86.

Статья посвящена повышению смушковых качеств методом подбора баранов-производителей с различными оттенками смушку. Изучены продуктивные качества потомства при разных вариантах подбора и выявлен оптимальный вариант подбора для разведения овец.

Article is devoted to increase performance abilities Sokolsk sheep by method of using ram with different shell of pelt. Defined optimum version of selection for Sokolsk shepbreeding.